



Ishøj den 4. februar 2019

Notat om egenbetaling ved ophold på de kommunale akutpladser

Hvornår kan kommunen kræve egenbetaling for kost, linned, tøjvask mm.?

Sundhedslovens § 138, fastlægger, at hjemmesygepleje ydes vederlagsfrit, men udover sygeplejen, så har en række kommuner i forbindelse med borgeres ophold på kommunale akutpladser taget betaling for kost, linned, tøjvask m.m.

Det har været særdeles omdiskuteret om disse ydelser helt eller delvist kan anses for at være reguleret i serviceloven, hvorefter kommunerne i visse situationer kan opkræve betaling herfor.

KL's holdning har hidtil været, at den sundhedsfaglige ydelse leveres efter sundhedsloven (og er vederlagsfri), mens tillægsydelser, såsom kost leveres efter serviceloven, og åbner for en mulighed for egenbetaling.

I et notat af 16. november 2018 fremkom Kammeradvokaten med sin vurdering, og oplyste, at det var et uafklaret spørgsmål om begrebet "*hjemmesygepleje*" i sundhedsloven ligeledes omfattede ydelser som f.eks. kost, linned og tøjvask, der ydes til borgere, der opholder sig på de kommunale akutpladser. Kammeradvokaten konkluderede dog, at der ikke var hjemmel til, at kommunerne kunne kræve egenbetaling for kost, linned, tøjvask og lignende.

Denne fortolkning har KL ikke været enig i. KL påpegede blandt andet:

- At kommunerne fortsat kan tilrettelægge indsatsen i de kommunale akutfunktioner efter lokale forhold. Kommunerne kan således fortsat vælge, om de vil organisere akutfunktionen i akutteams (hvor den nye bekendtgørelse om egenbetaling efter KL's opfattelse ikke gælder) frem for akutpladser.
- KL har fremsat ønske om en vejledning, hvoraf det klart fremgår, hvornår og i hvilke situationer kommunen kan kræve egen betaling, og hvornår kommunen ikke kan.
- KL påpeger at der fortsat er tvivlstilfælde, og nævner f.eks. at det er en grå zone, hvis en borger har ophold på en midlertidig plads, og samtidig får indsats fra kommunens akutteam.

For at komme denne usikkerhed til livs, havde regeringen og Dansk Folkepart med finanslovsaftalen for 2019 blevet enige om at sikre, at opkrævningen af egenbetaling for kost, linned, tøjvask og lignende ved ophold på en kommunal akutplads stoppes, og præcisere reglerne for, hvad der indgår i det vederlagsfrie tilbud om hjemmesygepleje givet ved en kommunal akutfunktion, der er organiseret som en kommunal akutplads.



Der er derfor fremsat et forslag om, at der i bekendtgørelse nr. 1601 af 21. december 2007 om hjemmesygepleje foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

”Stk. 2. Den vederlagsfri kommunale hjemmesygepleje, jf. stk. 1, omfatter

1) sygepleje, der leveres til borgere med ophold i kommunen, herunder i eget hjem, samt ved midlertidigt ophold, hvor hjælpen udgår fra servicearealer, der er tilknyttet fast personale,

2) sygepleje, der i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen, leveres ved en kommunal akutfunktion, organiseret som en udkørende funktion, til borgere med ophold i kommunen, herunder i eget hjem, samt ved midlertidigt ophold, hvor hjælpen udgår fra servicearealer og der er tilknyttet fast personale,

3) sygepleje, der i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen, leveres ved en kommunal akutfunktion, organiseret som en kommunal akutplads, samt

4) sygepleje, der leveres på en kommunal sygeplejeklinik.

Stk. 3. Den sygepleje, der i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen, leveres ved en kommunal akutfunktion, organiseret som en kommunal akutplads, jf. stk. 2, nr. 3, omfatter tillige kost, linned, tøjvask o. lign. § 1 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

Hvad betyder det for retsstillingen nu?

Det betyder ifølge KL, at vi som kommune ikke længere kan kræve egenbetaling for kost, linned, tøjvask og lignende, hvor sygeplejen leveres ved en kommunal akutfunktion, organiseret som en kommunal akutplads, jf. § 1m stk. 2, nr. 3 og stk. 3.

Men ifølge KL, kan kommunen fortsat opkræve egenbetaling for kost, linned, tøjvask mm., forudsat at visitationen sker efter anden lovgivningen f.eks. efter servicelovens bestemmelser.



Hvis sygeplejen leveres som almindelig hjemmesygepleje, eller er organiseret som akutteam, kan Ishøj Kommune ifølge KL's opfattelse, derfor fortsat kræve egenbetaling.

KL beskriver som eksempel, at hvis borgerens tilstand skifter (f.eks. borgeren bliver bedre), og en akutfunktion organiseret som en akutplads bortfalder, så kan kommunen for den del af opholdet, der ligger efter varetagelse af akutfunktionen, opkræve egenbetaling, hvis der er hjemmel efter denne lov, som der typisk vil være efter servicelovens bestemmelser.

Det skal bemærkes, at der er tale om et udkast, og bekendtgørelsen derfor endnu ikke er trådt i kraft.

Vi må afvente vejledningen, før der foreligger en sikker afklaring.

Konklusion: fremadrettet vil det ikke være mulig, at opkræve egenbetaling for kost, linned, tøjvask og lignende ved ophold på en kommunal akutplads, men egenbetaling er fortsat muligt, hvis det sker efter servicelovens bestemmelser, f.eks. som almindelig hjemmesygepleje.